

Mevrouw Blom–de Ruiter
–Per mail verzonden–

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer 354121

Datum
19 januari 2021

Contactpersoon
M.J. de Boer

Team Maatschappelijke Ontwikkeling

Onderwerp
Artikel 40 vragen Christen Unie inzake
Burgervoogd

Geachte mevrouw Blom–de Ruiter,

Namens de ChristenUniefractie heeft u vragen gesteld op grond van art. 40 van het reglement van orde, betreffende Burgervoogd. De Christen Unie constateert dat er in de jeugdzorg tal van problemen zijn: wachtlijsten, wantrouwen van ouders/kinderen richting professionele jeugdzorg, personeelsproblematiek in instellingen voor jeugdzorg, onvoldoende jeugdbeschermers etc. De ChristenUniefractie onderzoekt mogelijkheden die wellicht een oplossing bieden voor (een deel van) de bovengeschetste problemen en wil graag weten hoe het college denkt over de ‘Burgervoogd’.

In deze brief worden uw vragen beantwoord.

- 1. Wat is het totaal aantal kinderen binnen de gemeente Alphen aan den Rijn die door de rechter onder voogdij van een ‘voogd natuurlijk persoon’ of een Gecertificeerde Instelling voor Jeugdzorg geplaatst zijn?**

Er zijn in onze gemeente 98 jeugdigen¹ waarbij het gezag bij derden ligt.

- 2. Hoeveel van het totaal aantal onder voogdijstellingen, zoals bedoeld in vraag 1, zijn toegekend aan een ‘voogd natuurlijk persoon’ of aan een Gecertificeerde Instelling voor Jeugdzorg?**

In het eerste half jaar van 2020 hadden 85 jeugdigen² in de gemeente Alphen aan den Rijn een voogdijmaatregel bij een Gecertificeerde Instelling. Dit betekent dat circa 13 jeugdigen onder voogdij van een natuurlijk persoon geplaatst zijn.

Opgemerkt moet worden dat, doordat de gemeente Alphen aan den Rijn veel verblijfsvoorzieningen jeugdhulp binnen haar gemeentegrenzen heeft, er relatief veel

---

¹ Op basis van de gemeentelijke basis administratie. Peildatum januari 2021.

² Laatste gegevens van het CBS

voogdijpupillen tijdelijk in onze gemeente wonen. Deze voogdijpupillen komen vaak uit andere gemeenten en worden dus, door Gecertificeerde instellingen vanuit elders in het land, tijdelijk in een verblijfsvoorziening binnen onze gemeente geplaatst.

3. Over het algemeen wijst de rechter de voogdij toe aan een professionele voogd van een Gecertificeerde Instelling voor Jeugdzorg. Wat vindt het college van deze ‘standaard’ oplossing die verder bij het kind vandaan ligt dan een Burgervoogd?

Voor professionele voogdij hoeft niet standaard gekozen te worden, indien andere natuurlijke personen (familie, vrienden, betrokkenen) bereid zijn om de voogdij op zich te nemen:

- Ouders kunnen in hun testament of in een notariële acte 1 of 2 personen als voogd aanwijzen voor het geval zij komen te overlijden. Indien ouders dit niet hebben vastgelegd, dan zal de rechter aan de Raad voor de Kinderbescherming om advies vragen. De raadsonderzoeker spreekt dan met het kind en met de overige leden van de familie. Aan het einde van het onderzoek geeft de raad een advies aan de rechter over wat de beste voogdij-oplossing voor het kind is. Dat kan ook familie of een vriend zijn indien deze daartoe bereid zijn.
- Indien ouders worden ontheven uit het gezag, dan zal de Raad ook onderzoeken wie het beste de voogdij op zich kan nemen. Iedereen die bevoegd is om tot voogd te worden benoemd (niet minderjarig, niet onder curatele gesteld, geen geestelijke stoornis) kan tijdens het onderzoek schriftelijk aan de rechtbank verzoeken om met de voogdij te worden belast. Het is dus geen automatisme dat de voogdij naar een instelling gaat, dit kan ook naar een natuurlijk persoon gaan.
- Wanneer een jeugdige langer dan een jaar in een pleeggezin woont dan kunnen de pleegouders, via een bereidheidsverklaring, aan de rechtbank verzoeken om het gezag over de jeugdige te verkrijgen.

Het feit dat natuurlijke personen niet vaak kiezen om de voogdij op zich te nemen, kan te maken hebben met het feit dat dit niet vrijblijvend is. Het is een grote verantwoordelijkheid waar een aantal rechten en plichten mee gepaard gaat: naast de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van een jeugdige (of het toezien hierop) en een aantal financiële verplichtingen, ook het omgaan met het recht van de natuurlijke ouders op omgang, informatie en consultatie. Dit is niet voor iedereen gemakkelijk.

Daarnaast spelen er vaak ingewikkelde problemen bij jeugdigen met een voogdijmaatregel indien ouders zijn ontheven uit het gezag. Dat maakt het voor natuurlijke personen ook lastig om de voogdij op zich te nemen en heeft het de voorkeur om dit door een professionele organisatie te laten uitvoeren (Gecertificeerde Instelling).

Wat wel mogelijk is, is dat mensen uit het netwerk van de jeugdige langdurig worden betrokken bij het traject van een voogdijpupil. Uiteraard met instemming van de jeugdige. Dit maakt het mogelijk dat een derde wel de betrokkenheid bij de voogdijpupil heeft, maar niet de ingewikkeldheden die er met een voogdijmaatregel gepaard gaan. Tevens is de betrokkenheid van een professionele voogdij-instelling dan gegarandeerd.

4. In hoeverre is het college op de hoogte van de diverse problemen in de Jeugdzorg, zoals een tekort aan jeugdbeschermers, een te volle caseload van jeugdbeschermers en dat onder voogdij geplaatste kinderen vaak te maken hebben met een wisseling van voogd?

Het is bekend dat er verloop van (gezins-) voogden is. Daarom heeft onze regio³ eind 2020 met de Gecertificeerde Instellingen een verbeterplan opgesteld om de werkdruk te doen verlagen. Onderdeel hiervan is dat de tarieven voor de uitvoering van de (gezins-) voogdij zijn verhoogd, waardoor de caseload omlaag kan. Naar verwachting zal dit een positief effect hebben op het verloop en ziekteverzuim.

5. Wat zijn de gevolgen van de in vraag 4 geschetste problemen voor de onder voogdij geplaatste kinderen die vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Alphen aan den Rijn?

Ook in onze regio was er ook verloop onder het personeel. Door het verbeterplan is de verwachting dat dit verloop minder wordt.

6. Is het college van mening dat de burgervoogd (als wettelijke voorziening) kan bijdragen aan een zo normaal mogelijk leven voor kinderen die onder voogdij zijn geplaatst (te denken valt aan continuïteit van begeleiding door voogd en grotere betrokkenheid van voogd)?

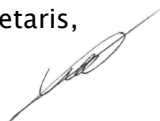
Een burgervoogd zou, vanuit een langdurig commitment, inderdaad een goede bijdrage kunnen leveren aan de opvoeding en verzorging van een jeugdige. Zoals bij punt 4 is uitgelegd, zijn hier juridisch al mogelijkheden voor. Omdat dit een zware verantwoordelijkheid is, die gepaard gaat met rechten en plichten, wordt er door natuurlijke personen (familie, vrienden, pleegouders, betrokkenen) niet vaak voor gekozen. Daarnaast speelt het bij voogdijpupillen vaak ingewikkelde problematiek, waardoor professionele voogdij bij een Gecertificeerde Instelling vaak beter is. Mensen uit het netwerk van een jeugdige kunnen zich echter ook altijd als langdurig betrokkene opstellen bij een voogdij-pupil, zonder de lasten en verplichtingen van een voogdijmaatregel.

7. Vindt het college dat de voorziening burgervoogd kinderen en jongeren die onder toezicht staan meer in staat stelt om meer regie/zeggenschap over hun eigen leven uit te oefenen?

Nee. De wettelijke opdracht aan alle voogden is gelijk. Of dit nu een natuurlijk persoon is (burgervoogd) of een instelling: het bevorderen van de ontwikkeling. Het stimuleren van meer regie/zeggenschap over het eigen leven, passend bij de leeftijd en ontwikkeling van de jeugdige, hoort hier bij.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
de secretaris,

drs. ing. P.D. Wekx MBA

de burgemeester,

mr. drs. J.W.E. Spies

³ In samenwerking met de regio's Hollands Midden, Zuid Holland Zuid en H10.